

Schmidt svari pred okrenitvijo na levo

Nemški kancler Helmut Schmidt je skupaj z W. Brandtom svaril nemške socialiste pred vsakim večjim okretom na levo.

MANNHEIM, ZRN. — Kancler Helmut Schmidt je na petdnevni konvenciji socialistične stranke tu svaril strankine delegate pred vsakim večjim okretom na levo, ker bi to oslabilo strankin položaj in njeno možnost vladati Zvezno republiko. Na konvenciji so iskali rešitve za sedanje gospodarske težave in so zlasti mladi socialisti pri tem tiščali močno na levo.

Kancler je 400 strankinih delegatov opozoril na dejstvo, da Socialistična stranka dejansko ni večinska stranka v deželi, da vlada skupaj z Liberalno stranko in mora zato upoštevati njeno gledišča in stališča. Svobodna demokratska (liberalna) stranka se je pri zadnjih deželnih volitvah precej okrepila v nasprotju s socialistično, ki v zadnjih letih stalno izgublja.

Prihodno jesen bodo v Zvezni republiki parlamentarne volitve in socialisti se morajo na nje temeljito pripraviti s poskusom pridobivanja sredine, če naj ohranijo oblast.

Zborovanja nemške socialistične stranke se je udeleževalo zastopstvo socialističnih strank iz kakih 30 držav, kar je dokaz rasti nemškega vpliva v svetu.

Tudi bivši kancler Willy Brandt je govoril o potrebi stvarne politike in gospodarske odgovornosti, vendar je v svojem govoru precej ostro napadel Krščansko socialno unijo, ki jo vodi Franz-Josef Straus. Ta unija, ki ima široko podporo na Bavarskem, saj je pri zadnjih deželnih volitvah letos dobila 62% vseh glasov, se "razvija v nemško nacionalistično klico", je dejal Brandt. Trdil je, da predstavlja "tveganje za varnost naše dežele in zunanji, domači, gospodarski in socialni politiki".

Ta Brandtov napad na bavarski del nemških krščanskih demokratov so označili na splošno za neutemeljen in preoster, zato škodljiv nemškemu političnemu ozračju. To mislijo umirjenejši ljudje tudi v sami socialistični stranki. Prenekateri se sprašujejo, kako da se je odločil za tak napad W. Brandt, ki je moral z vodstva vlade, ker je imel za svojega osebnega tajnika komunističnega vohuna.

Resolucija ZDA o političnih jetnikih v ZN slabo sprejeta

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Razprava v odboru glavne skupščine ZN, kjer je predložil zastopnik ZDA D. P. Moynihan pretekli teden resolucijo z zahtevno po izpustu vseh političnih jetnikov v vseh državah sveta, ki so se za svoja stališča zavzemali brez nasilja, je naletela na slab sprejem.

Proti njej so se kar po vrsti oglasili predstavniki komunističnih držav, s Kubo na čelu, tem pa so sledili zastopniki Arabcev in drugih držav Tretjega sveta, kjer prevladujejo diktature in avtoritarni režimi.

Vremenski prerok

Pretežno jasno in hladno. Najvišja temperatura okoli 60 F (16 C).

Novi grobovi

Anna Lawrence
V 64. letu starosti je po dolgi bolezni umrla v Woman's bolnišnici Anna Lawrence, rojena Karol. Zivela je pri hčerki na 8001 Simon Avenue. Bila je mati Gertrude Detnerski, tašča Josepha, stara mati Denise Stanish, Barbare, Judy in Briana, prastara mati malega Joa, sestra Pula, Edwarda, Boba, Andy Karol in pokojne Ethel Buchek. Rojena je bila v Pennsilvaniji, od koder je prišla v Cleveland pred štiridesetimi leti in najprej živel v st. clairski okolici, zaposlena kot blagajničarka pri Fisher Foods, dokler ni zbolela pred 15 leti. Pogreb je danes ob 8. uri iz Zeletovega pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave. v cerkev sv. Kazimirja ob 9. uri in nato na pokopališče Kalvarija.

Raymond R. Scully

V soboto, 15. nov., je umrl v St. Vincent Charity bolnišnici 51 let stari Raymond R. Scully z 961 E. 79 St., rojen v Clevelandu, zaposlen pri White Motor Co., oče Raymondja F., 2-krat stari oče, sin pok. Josephine Cimperman, roj. Kobe, in pok. Franka Skullyja. Pokojnik je bil član ADZ št. 18. Pogreb bo v sredo ob 9.30 dopoldne iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda, v cerkev sv. Vida ob 10., nato na pokopališče Kalvarijo. Na mrtvaški oder bo pokojni položen nocoj ob šestih.

Anthony Skettle

Po kratki bolezni je umrl večeraj popoldne v Woman's bolnišnici 72 let stari Anthony (Tony) Skettle s 1076 E. 68 St., mož Frances, roj. Cos, oče Anthonyja Jr., Nancy (Mrs. Edward) Grosel in Marilyn Kelbach, 16-krat stari oče, 2-krat prastari oče, brat Josepha, Matilde Underwood in Frances Sobolewski. Pokojnik je bil rojen v Bridgevillu, Pa., od koder je prišel v

Cleveland leta 1923 in bil nekaj časa na pol profesionalni igralec baseballa, leta 1968 pa je po 20 letih dela pri Steel Improvement stopil v pokoj. Bil je član Društva Najsv. Imena pri Mariji Vnebovzeti in Kluba slovenskih upokojencev za seklersko področje. Pogreb bo v sredo ob 10. iz Zeletovega pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Avenue, v cerkev sv. Vida ob 11., nato na pokopališče Vernih duš.

John Nose

V Euclid General bolnišnici je umrl po kratki bolezni 82 let stari John Nose z 22331 Beckford Avenue v Euclidu, vdovec po ženi Anni, roj. Anzlovar, umrli leta 1944, oče Anne (Mrs. William Mestek Sr.), Stany (Mrs. Mike Rosic), Vede Goo-win in Albine Nose, stari in prastari oče, brat Mary Krall, Rose Mramor in Antonie Zabukovec (vsi mrtvi). Pokojnik je bil rojen v Krki v Sloveniji in je prišel v ZDA leta 1910. Bil je gradbenik, preje pa je imel trgovino z železnino in gradbenimi potrebščinami v Euclidu. Dolga leta je bil oskrbnik cerkve Marije Vnebovzete na Holmes Avenue, kjer je bil faran 50 let. Bil je član Društva Napredek št. 132 ABZ. Pogreb bo iz Zeletovega pogrebnega zavoda na E. 152 st. jutri v torek, ob 8.15, v cerkev Marije Vnebovzete ob 9., nato na pokopališče Vernih duš.

Nasilja v Braziliji

RIO DE JANEIRO, Brazil. — Katoliški škofje v Sao Paulo so obtožili brazilske oblasti mučenja in morjenja političnih jetnikov. Pretekli petek so proglasili za dan "molitve in posta" zaradi "težke in javne krivičnosti".

V pastirskem pismu 14 milijonom vernikov nadškofije škofje

Italijanska vojska v oceni NATO zanič

Po sodbi NATO je italijanska vojska po vrednosti "četrte" vrste, nedisciplinirana, slabo oborožena in brez borbenega duha.

RIM, It. — Če bi sovjetski tanki nenadno prihrumeli preko Jugoslavije na mejo Italije, kakšno vrsto vojske bi tam srečali? se sprašujejo v NATO in njegovi strokovnjaki odgovarjajo, da "nezadostno opremljeno silo z nizko moralno in pomankljivo izvežbanostjo".

Italijansko vojsko smatrajo v NATO v pogledu pripravljenosti in borbene sposobnosti za vojsko četrte vrste. Predsednik Giovanni Leoni je smatral za potrebno, da je navduševal italijanske vojsake, ki jih je obiskal na nedavnih vojaških vajah ob jugoslovanski meji.

V soglasju z NATO se je Italija odločila svoje oborožene sile temeljito reorganizirati in izboljšati. Vojsko bodo zmanjšali za skoraj eno tretjino po številu, pa jo bodo zato opremili z novim, modernim orožjem in izpopolnili njeno vodstvo ter oskrbo. Sedaj služi v njenih vrstah okoli 220.000 vojaških obveznikov po 15 mesecev. Vojaško službo mislijo skrajšati na 12 mesecev, pa tudi izboljšati in olajšati življenje moštvu.

Italija je lani izdala za svoje oborožene sile okoli 2 milijona dolarjev, od česar je šlo 60% za vojaške plače. Od celotnega narodnega dohodka je lani dala Italija za narodno obrambo le 6%.

Sao Paula obsojajo očitno kršenje človekovih svoboščin, "neupoštevovanje človekove osebe" in "svojevoljno zapiranje ljudi njihovo mučenje in morjenje".

JUGOSLAVIJA OBTOŽUJE SOVJETE VMEŠAVANJA V NJENE NOTRANJE ZADEVE

Jugoslavija je pretekli teden prvič javno obdolžila Sovjetsko zvezo vmešavanja v njene notranje zadeve. Todor Kurtović, tajnik izvršnega odbora Zveze komunistov, je dejal, da "nekateri krogi" ne priznavajo več veljavnosti dogovora Tito-Hruščev o pravici do "samostojne poti v komunizem" in prepovedi vmešavanja.

BEOGRAD, SFRJ. — Doslej so vsi voditelji režima napadali kominformovce in neostaliniste bolj na splošno. V Sloveniji so poleg kominformovcev grmeli tudi proti liberalnim komunistom in tisti, ki se še vedno niso otresli meščanske miselnosti. Pretekli teden so spregovorili odkrito in pokazali s prstom na ravnost na Moskvo, ki da se meša v notranje zadeve Jugoslavije.

Moskva naj bi dajala stalništvo v Jugoslaviji pogum in pobudo za ustanavljanje podtalne organizacije proti sedanjemu režimu in Titovi zvrsti komunizma.

Te očitke je izrekel Todor Kurtović, tajnik izvršnega odbora Zveze komunistov Jugoslavije, ki je istočasno razkril, da je bilo v zadnjem času prijeto nekaj članov tajne promoskovske organizacije, ki bodo skoraj postavljeni pred sodišče. Kurtović je govoril na seji izvršnega odbora in je Tanjug njegov govor v celoti objavil. Iz njega je razvidna uradna zaskrbljenost režima zaradi protititovske dejavnosti jugoslovanskih kominformovcev v Sovjetski zvezi in v satelitskih državah.

Todor Kurtović je posebej omenil sporazum Hruščeva in Tita iz leta 1955 in 1956, ko je sovjetski voditelj priznal SFR Jugoslaviji "pravico do lastne

poti v komunizem" in se obvezal vzdržati vsakega vmešavanja v notranje zadeve Jugoslavije. "Nekateri krogi", ki jih pa Kurtović ni navedel, "zdaj zastopajo stališče, da so ti sporazumi igrali važno vlogo... da pa sedaj ne veljajo več, ker je šel razvoj preko njih v dvostranskem sodelovanju". Da so ti "nekateri krogi" vodstvo Sovjetske zveze, ki hoče svoj vpliv uveljaviti v Jugoslaviji, kakor hitro bo Tito odšel, če že ne prej, je očitno.

Javna jugoslovanska obtožba Moskve o vmešavanju v Jugoslavijo ni le protest proti Sovjetski zvezi, ampak tudi opozorilo Zahoda na sovjetske namere v Jugoslaviji.

Najnovejše vesti

PARIZ, Fr. — Voditelji 6 vodilnih industrijsko razvitih držav zaključujejo danes v gradu Rambouillet svoja gospodarska posvetovanja. Zbližali so svoja stališča glede "drsečih" tečajev valut in o odprtosti mednarodne trgovine. Glavna skrb posvetovanj je reševanje sedanjega gospodarskega zastojanja in preprečevanje novega ob omejitvi inflacije, ki tare zadnja leta gospodarstva vseh držav svobodnega sveta.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Ford je podaljšal stari nadzor nad cenami olja za 30 dni, da bo možno boljše proučiti novi zakonski predlog, ki mu bo skoro izročen v podpis.

HONG KONG. — Oblasti LR Kitajske trdijo, da se jim je prvič v dolgih stoletjih posrečilo doseči nadzor nad kobilicami, ki so pogosto uničevale pridelke na obsežnih področjih Kitajske.

WASHINGTON, D.C. — Odbor predstavnikega doma je obtožil državnega tajnika Kissingerja nepokorščine, ker mu ni hotel po naročilu pred sednika ZDA izročiti zahtevanih dokumentov. Ko nekateri trdijo, da je šel Domov odbor v svoji zahtevi očitno predalet, je sen. Schweiker izjavil, da je treba obtožbo gnati dalje in če ni drugače, državnega tajnika tudi prijeti in zapreti, če se ne bo podal zahtevi Kongresa.

LIZBONA, Port. — Sovjetska zveza je poslala v Angolo vladi Ljudskega osvobodilnega gibanja 200 tankov T-54, da bi se mogla uspešno upirati oboženim nasprotnikom. Posebno obsežni in trdi so boji za na olju bogato Cabindo.

MARAKES, Mar. — Tu so objavili, da je prišlo med Španijo, Marokom in Mavretanijo do sporazuma o bodočnosti Španske Sahare. Španija je baje pristala na to, da naj bo ta prihodnje leto razdeljena med Maroko in Mavretanijo po predhodnem povprašanju voditeljev tamkaj živčih beduinskih plemen in v omejenem obsegu tudi vsega ostalega prebivalstva.

Iz Clevelanda in okolice

Vabilo na sestanek — Klub slovenskih upokojencev za senklersko okrožje ima svoj redni mesečni sestanek v četrtek 20. t.m. ob dveh popoldne v spodnji dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clairju. Vsi člani vladno vabljeni!

Seja — Podružnica št. 32 SZZ ima svojo sejo v sredo 19. t. m. ob sedmih zvečer v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue. Vse članice vabljene!

V zakonski skupnosti skozi 56 let —

Anton Koširju in njegovi ženi, ki obhajata danes 56-letnico poroke, čestitamo in želimo skupaj z njihovimi otroci in njih družinami še mnogo zdravih in zadovoljnih let!

Pri Sv. Kristini

Rev. Paik koadjutor —

Rev. Francis M. Paik je bil imenovan za koadjutorja pri Sv. Kristini v Euclidu in bo 31. oktobra 1977 nasledil kot župnik rev. J. Celesnika, ko bo ta odšel v pokoj.

KUBANCI IN MOZAMBIČANI POMAGAJO LJUDSKI REPUBLIKI ANGOLI

Pretekli torek so se Portugalci umaknili iz Angole v Afriki, ko so jo priznali pravico do neodvisnosti, pa jo prepustili njeni usodi. Ker se tri domača osvobodilna gibanja niso mogla sporazumeti za skupno vlado, so Portugalci odšli, ne da bi oblast komurkoli uradno predali.

V glavnem mestu Luandi so zasedli vladna poslopja in proglasili Ljudsko republiko Angolo pripadniki Ljudskega gibanja za neodvisno Angolo, ki so bili že dalj časa gospodarji Luande in njene okolice ter pasu ozemlja vse tja do meje republike Zaire in Zambija na vzhodu. Novo republiko sta takoj priznala Sovjetska zveza in Mozambik, sledile pa so jima druge neodvisne države, nastale iz portugalske afriške posesti v zadnjem letu ter republika Kongo (Brazzaville).

Narodna fronta za neodvisnost Angole, katere oborožene sile obvladujejo severni del Angole vse od Luande pa do meje Zaira, se je povezala z Narodno unijo, ki ima svoje sile v južnem in jugovzhodnem delu Angole. Skupno sta proglasili Ljudsko demokratično republiko Angolo, katere sedež je začasn v Nova Lizboa. Te vlade še ni priznala nobena država, toda uživa podporo republike Zaire, LR Kitajske, Francije in verjetno tudi ZDA, ker se izjav-

lja za demokratično obliko države, četudi se navdušuje za socializem.

Ljudsko gibanje, ki je močno levičarsko in ga ves čas podpirajo Sovjetska zveza in njeni sateliti, predvsem Kubana, gospodarji tudi v Cabindi, delu Angole, ki je ločen od ostale države po ozkem pasu ozemlja republike Zaire. (Glej zemljevid!) Cabinda je bogata na olju, ki ga sedaj načrpajo dnevno že blizu pol milijona sodov. To je za enkrat najboljši in najbogatejši vir dohodkov Angole. Ni torej čudno, da skušajo pripadniki drugih oboroženih skupin Ljudskemu gibanju, ozi-

roma Ljudski republiki iztrgati Cabindo in jo spraviti pod svojo vlado. Te napore podpira predsednik republike Zaire, Mobutu. Ta je pretekli ponedeljek izjavil, da ne smatra Cabinde za del Angole, kar razkriva njegovo namero Cabindo priključiti republiki Zaire, če seveda ne bo premočnega odpora tam in drugod.

Ljudska republika, oziroma njena vlada je v nevarnosti, ko od juga in severa pritiskajo proti glavnemu mestu Luandi vojaške sile Ljudske demokratske republike. V Luandi trdijo, da se bodo obdržali. Pri tem računajo na po-

moč Kubancev, ki jih je v Angoli sedaj, kot pravi poročilo UPI, okoli 2.800, od tega vsaj polovica izvežbanih in razporejenih v vojaške enote, ter na Mozambičane, ki so napovedali pošiljate močnejšega vojaškega oddelka v Luando. Z orožjem in vsem drugim podpirajo Ljudsko republiko Angolo Sovjeti, ki so jo kot prvi priznali in menda že tudi poslali tja svoje zastopnike.

Organizacija afriške edinosti je pozvala vse članice, naj ne priznajo nobene delne angolske vlade, ampak naj vztrajajo na sestavi skupne vlade. Ker sta že ustanovljeni in proglasili dve republiki in dve vladi ter obe odločeni vztrajati do končne zmage, je razširitev in poglobitev državljanske vojne neizbežna. Ameriški državni tajnik Kissinger je izjavil pretekli teden, da ZDA ne bodo mirno gledale vmešavanja Sovjetov in Kubancev v Angolo, ni pa povedal, kaj bodo v tej zvezi storile.

Angola je postala jabolko spora med velikimi silami, v boj za njo je zapleten Zahod z ZDA, Sovjetska zveza s svojimi sateliti in podporniki ter LR Kitajska. Položaj je zato zelo zapleten in nevaren, ker gre za bogato in važno ozemlje, bodo vsi prizadeti verjetno trdo branili svoje položaje in se vztrajno borili za svoje koristi.

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Wed., Sat., Sun., and holidays, 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Združene države:
\$23.00 na leto; \$11.50 za pol leta; \$7.00 za 3 mesece
Kanado in dežele izven Združenih držav:
\$25.00 na leto; \$12.50 za pol leta; \$7.50 za 3 mesece
Petkova izdaja \$7.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States
\$23.00 per year, \$11.50 for 6 months; \$7.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$25.00 per year; \$12.50 for 6 months; \$7.50 for 3 months
Friday Edition \$7.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 177 Monday, Nov. 17, 1975

Nauk iz Drage

V kraju Draga, ležečem blizu Trsta na teritoriji A Svobodnega tržaškega ozemlja, že deset let prireajo slovenski razumniki v Trstu posebne študijske dneve. Na njih razpravljajo izbrani strokovnjaki o prečinih slovenskih narodnih zadevah kulturnega, socialnega, političnega, gospodarskega, zgodovinskega itd. značaja. Na ta tečaj vabijo zainteresirane ljudi iz tržaške in goriške pokrajine, pa tudi iz drugih krajev zamejstva, zlasti s Koroške; predavatelje za posamezna vprašanja na dnevnem redu takega tečaja nabirajo med intelektualci v zamejstvu, tu in tam v zdomstvu, in v matični domovini Sloveniji. Prireditelji so namreč prepričani, da je prav in potrebno na tečaju slišati vsa različna stališča in mnenja, o njih razpravljati in si po možnosti ustvariti objektivno pravilno sodbo o gotovem vprašanju.

Kolikor je znano, so do sedaj prišli predavati na tečaj v Drago redno tudi komunistični eksponenti iz Slovenije. Toda lani se je tako sodelovanje začelo resno krhati, letos je pa na celi črti propadlo. Lansko leto so morali prireditelji na hitro roko nadomestiti že napovedanega predavatelja Josipa Vidmarja iz Ljubljane, predsednika slovenske Akademije znanosti in umetnosti ter znanega šefa partizanske Osvobodilne fronte. Na Kardojevo novelje je mož hipoma zbolel in ni mogel priti v Drago. Tako so se glasila poročila.

Letos je bilo na sporedu razpravljanje o osvobodilnem boju primorskih Slovencev zoper italijanski fašizem. Glavni referat je bil predviden za vodilno temo zborovanja, o prispevku primorske duhovščine k temu boju, ki je trajal celih 25 let. Izdelal je referat vodilni primorski duhovnik dr. Rudolf Klinec, eden od odličnih sobojevnikov za svobodo Slovencev pod Italijo. Iz Slovenije bi bili imeli priti v Drago trije predavatelji. Toda ko je postalo jasno, da bo debata potekala v nasprotju s konceptom komunistične partije o osvobodilnem boju in končni osvoboditvi, je partija ljubljanskim sodelavcem na letošnjih študijskih dnevih udeležbo prepovedala.

Partija si namreč lasti zaslugo, da so samo in izključno osvobodilne akcije pod njenim vodstvom in z njenim odločilnim sodelovanjem priborile Slovencev vseh psovod zmagano nad fašističnimi zatiralci. To pa je laž, ki je posebno jasno vidna na Primorskem. Tam se je slovensko ljudstvo z duhovščino na čelu borilo za svoje nacionalne pravice in za svobodo vse od začetka fašistične oblasti do njenega propada, žrtvovalo v ta namen preganjanje in kri mnogo let, ko o komunistični Osvobodilni fronti ni bilo ne duha ne sluha. Te resnice si pa partija ne pusti dopasti, raje svojim podanikom v Sloveniji prepove udeležbo in onemogoči dialog glede resničnega poteka borbe za svobodo na Primorskem.

Prireditelji študijskih dni v Dragi, ki so si delo na teh dnevih idealno zamislili kot objektivni, nestrankarski forum za iskanje resnice in za formuliranje, na visoki gladini, najboljših predlogov za reševanje vsenarodnih problemov s sodelovanjem razumnikov iz vseh delov narodnega ozemlja, so dobili nauk s kolom po glavi. Ta nauk se glasi: s komunizmom ni mogoč noben objektivni dialog. Obsega pa ta nauk iz Drage le slovensko ozemlje, čeprav bi bilo zelo koristno in potrebno, da bi ga slišali in upoštevali vseh psovod, po celi zemeljski obli, in to ne samo svetne, ampak tudi verske istarove.

Med zadnjimi svetnimi pokreti v smislu dialoga za udrditev sodelovanja in varnosti na evropskem prostoru med svobodnim svetom in komunizmom smo doživeli konferenco v Helsinkih. Je tipičen primer sovjetsko-komunističnega pojmovanja dialoga po vzorcu Drage, a v evropski razsežnosti. V kolikor ta dialog in sledeč podpis listin služi Sovjetom za utrditev komunističnih režimov v vzhodni Evropi in za slovesno priznanje meje po Stalinu prisvojenih dežel, so pri njem sodelovali; v kolikor pa obvezuje komunistične režime, da odpro meje za svobodno izmenjavo idej in ideologij in za prost prehod ljudi čez mejo, Sovjeti sedaj izjavljajo, da se bo to izpolnjevalo po njihovi interpretaciji in razlaganju dogovora. Vse je v tem oziru ostalo pri starem, zid po sredi Berlina še vedno trdno stoji kot za posmeh helsinkskemu dialogu.

Katoliška Cerkve je od papeža Janeza XXIII. dalje tudi ubrala pot dialoga s komunizmom. Posledice te politike so nam znane v Sloveniji še prav posebno. Kljub opevanemu protokolu in Titovem obisku v Vatikanu pred nekaj leti, se je rezultat jasno pokazal — v škodo in ponižanje Cerkve — s prostaškim naskokom režima na verski list "Družina" v Ljubljani. Ta list je do režima zelo pohleven, kar je razumljivo, vendar je zadelo njega in urednike vse obsodbe vredno preganjanje. Kje so za Cerkve pozitivni rezultati dialoga? Komunisti ga kratkoma brskirajo in omalovažujejo, kakor so to napravili v primeru Drage.

Brati smo, da papež Papež VI. "vidi pred seboj (v obli-

kovanju vzhodne politike) mnogo več kot dnevno politiko, da skorajda preroško spoznava, kolikega pomena je za Cerkve ... ne samo sporazumevanje s socialističnimi (komunističnimi) deželami, temveč obojestransko iskreno sodelovanje in dopolnjevanje". (Družina, št. 11/74). "Iskreno delovanje" se je že pokazalo z izgonom kardinala Mindszentyja iz Madžarske in z njegovimi posledicami, kakor tudi se kaže pri poskusih poljske komunistične vlade, da bi "zbrala nekaj dejanj in izsilila odstop poljskega primasa kardinala Wyszyńskiego ob tihem nezanimanju Vatikana. To je dialog poniževanja in popuščanje Cerkve, pa zmagoslavje komunizma.

Nauk iz Drage bi bil koristen tudi v tem primeru. Mnogokrat so majhne stvari miniatura podoba velikih.

L. P.

BESEDA IZ NARODA

Lep življenjski jubilej dveh javnih delavcev

CHICAGO, Ill. — Dne 19. novembra bosta obhajala 20-letnico poroke znana slovenska kulturna delavca dr. Ludvik Leskovar in njegova dobra ženka ga. Corinne. Ni treba ponavljati, kaj oba pomenita za slovensko naselbino in za vso slovensko skupnost. Njuna dejavnost gre daleč preko mej našega vele-mesta.

Naš Ludvik je doma iz okolice Konjic na Stajerskem. Univerzo z doktoratom prava je tik pred koncem vojne dovršil v Ljubljani. Komaj je leta 1950 prišel v Chicago ter se nekoliko razgledal, je skupno s prijatelji sodelavci ustanovil slovensko radijsko uro. Je bilo sicer v naši naselbini nekaj sposobnih inteligentov, a ni bilo smisla za tak podvig, niti potrebne korajže. Letos smo obhajali 25-letnico teh oddaj. Sporedno z ustanovitvijo slovenskih oddaj, ki so hitro povežale vse slovenske rojake v mestu in daleč izven njega, brez razlike na različna gledanja, je poklical v življenje tudi Slovenski radijski klub (SARC), ki je krepka opora slovenskim oddajam.

Dr. Leskovar je tudi predsednik Osrednjega sveta osrja Chicaga, katerega namen je čimdalje ohraniti slovensko skupnost strnjeno, okolično čisto in varno ter gospodarsko trdno, omogočiti pa tudi tujerodcem (španskega porekla), da se vživijo v tradicijo naselbine, ki je značilna za slovensko naselje: čistoča hiš, okolja in smisel za redoljubno življenje. Vpliv Leskovarja seže tudi preko svojih prijateljev v mestno hišo in ga zelo upošteva naš župan Richard Daley.

Ko je pred leti obiskal Ameriko in seveda tudi Chicaga mariborski škof dr. Maksimilijan Držičnik, sta Ludvik in Corinne oskrbela za prisrčen sprejem tako pri fari, pa tudi v mestni hiši, kjer mu je župan Daley dal diplomno častnega meščana Chicaga. Ga. Albina Novak, bivša gl. tajnica Slov. ženske zveze, je takrat v svojem govoru javno priznala: "Imam tako dobrega zeta, da ga niti vredna nisem."

Kaj naj rečemo o Ludvikovi "boljši polovici". Tako jo je označil večkrat on sam po radijskih valovih. Nekdo mi je nekoč rekel: dr. Leskovar je zadel "terno", ko je poročil Corinne Novak. Je namreč hčerka sedaj že pokojne gl. tajnice SZZ ge. Albine Novak. Po njej je tudi Corinne podedovala njene dobre lastnosti: zavzetost za slovenstvo, slovensko kulturno bogastvo, smisel za organizacijo, za rast najmočnejše slovenske katoliške ženske organizacije Slov. ženske zveze. Tukaj je njeno področje. Kot urednica glasila "Zarja" se je odlično uveljavila. Je tudi dobra gospoarka. Manjka ji pa ribniško narečje, katerega se ni mogla znebiti njena mati ga. Albina. Je znana kot izvrstna organizatorka. Kjer ona poprime ali vsaj pomaga, je uspeh gotov.

Tako se skozi 20 let ujemata in dopolnjujeta dr. Ludvik in Corinne Leskovar. Ujemata se v skladnem družinskem življenju,

pa tudi v delu za ohranitev slovenske skupnosti in osrju Chicaga ter slovenske kulture potom slovenskih radijskih oddaj.

Njuna otroka, najprvo gđ. Miriam, dijakinja prava na Illinoiski univerzi, in Tony, dijak na La Salle višji šoli, sta obema v ponos. Tudi na radiju ju večkrat slišimo inrada oblačeta slovensko narodno nošo za slovenske slovesne prilike. Upamo, da bosta nekoč nadaljevala tradicijo svojih staršev.

Ko dr. Ludvik in Corinne Leskovar čestitamo k 20-letnici njune življenjske skupnosti, jima kličemo: "Kol'kor kapljic, tol'ko let — še naprej do zlatega jubileja!"

Mirko Geratič

Iskrena hvala!

CLEVELAND, O. — Vsem, ki so na katerikoli način pomagali pri kartni zabavi Misijonske Znamkarske Akcije v nedeljo, 26. oktobra, iskrena hvala! Zopet smo s skupnimi močmi zbrali nekaj pomoči za naše misijonarje.

Vsem, ki ste razumeli klic in pomagali: Bog povrni!

Lavriševa

Jesenski koncert "Slovana"

CLEVELAND, O. — Obstoje pevskih zborov je predvsem odvisen od dobre volje posameznih pevcev, ki posejajo pevske vaje, da složno in harmonično pripevajo svoj glas skupnemu zboru. "Slovani" je še vedno imenovan "moški zbor", prihodnje leto bo praznoval 40-letnico obstoja. Kljub temu so sodelovale žene in dekleta pri že nekaterih naših prireditvah. Po zadnjem koncertu se je od nas za vedno poslovil 8. maja t.l. Joseph Durjava, večletni predsednik zboru, zadnja leta častni predsednik. Bil je dober voditelj in navdušen pevec, vsi ga pogrešamo.

Za jesenski koncert pod vodstvom sposobnega in vljudnega pevovodje Johna Riglerja je spored sestavljen iz narodu najbolj priljubljenih pesmi. Poleg zboru nastopi tudi kvartet.

Slovani je po tolikih letih še vedno močan pevski zbor. Z vašo prisotnostjo in podporo bo lahko deloval še več let. Koncert bo 7. decembra 1975 v Slov. društvenem domu na Recher Ave. v Euclidu. Program se bo začel ob 4. popoldne, po programu, slovensko kulturno bogastvo, smisel za organizacijo, za rast najmočnejše slovenske katoliške ženske organizacije Slov. ženske zveze. Tukaj je njeno področje. Kot urednica glasila "Zarja" se je odlično uveljavila. Je tudi dobra gospoarka. Manjka ji pa ribniško narečje, katerega se ni mogla znebiti njena mati ga. Albina. Je znana kot izvrstna organizatorka. Kjer ona poprime ali vsaj pomaga, je uspeh gotov.

Tako se skozi 20 let ujemata in dopolnjujeta dr. Ludvik in Corinne Leskovar. Ujemata se v skladnem družinskem življenju,

Na veselo svidenje 7. decembra 1975. Vsi prijazno vabljeni! Joseph Trebec

Veselo marlinovanje v Kaliforniji

STOCKTON, Calif. — Če bi se vršilo to marlinovanje v ameriški metropoli v Clevelandu, bi to ne bilo nič posebnega, saj je tam največja slov. naselbina staro- in novo-naseljencev, ki skrbno ohranjajo starokrajse navade. Ker pa se je martinovanje v Stocktonu, kjer so le štiri slovenske družine in to le v eni družini, je pa to že nekaj posebnega. In ker je Vraničarjev ata naročnik Ameriške Domovine, odkar je stopil na ameriška tla, že nad 25 let, se pa tudi spodobiti, da se ga tudi ta spomni ob njegovi 65-letnici. Tako so se v soboto pred sv. Martinom (11. nov.) zbrali vsi Vraničarjevi in bližnji sorodniki Starčevi, katerim se je pridružil tudi dobri "striček" msgr. dr. Martin Stare, župnik v San Andreas, v 46 milj. oddaljenem hribovitem naselju istega imena. Ata Martin in starij trije fantje so obhajali rojstne dneve; hkrati so pa tudi že godovali za dan sv. Martina: oče, najstarejši sin Tine in "striček" Martin.

Zanimiva in krivuljasta je življenjska pot Vraničarjevega ata. Je pristen Belokranjec. Zibelka mu je tekla v vasi Čurili pri Metliki, v vinorodni pokrajini pod Gorjanci. V družini je bilo 17 otrok, on je bil drugi med fanti, katerim sta se pridružili dve dekleti. Po opravljenju ljudski šoli je dovršil Kmetijsko šolo na Grmu pri Novem mestu in je potem še nadaljeval v Zadrudni šoli v Ljubljani. V želji po lastnem ognjišču si je izbral domačinko Starčevu Reško in ju je že med italijansko okupacijo poročil nevestin brat gospod Tine, takratni mestni kaplan pri Sv. Petru v Ljubljani. Uslužben pri "Prevodu" (Prehranjevalni zavod) je bil nastavljen v Kočevju že v času, ko je Osvobodilna Fronta začela z nesrečo slovenskega naroda. Prisilno mobiliziran je v partizanski vojski pod strogim nadzorstvom prehodil vso Notranjsko in Dolenjsko, dokler se mu ni posrečilo priti v svobodo in je v Ljubljani zopet sodeloval pri Prevodu. V majniku 1945 se je pridružil številnim beguncem in preko Koroške se je v družbi slovenskih akademikov ustavil šele na Vzhod. Tirolskem, kjer je dobil zaposlitev pri dobrih kmetih in pozneje pri cestni upravi v Lienzu. Še isto jesen se je mami Rezki čudovito posrečilo s Tinčkom v naročju preko Trsta priti v Italijo, srečnemu očku v objem, ki ju je od tam čez hribe in gore prepeljal dalje v Tirole. Tam sta se Tinčku pridružila še bratca Toni in Janko. In tako sta mlada Vraničarja po 4 letih v poletju 1949 po posredovanju požrtvovalnega predsednika Slov. Narodnega Odbora dr. Miha Kreka emigrirala "preko luže" v Cleveland, Ohio, kjer je naš Martin dobil zaposlitev na bližnji sponzorjevi farmi (bil je Nemec po rodu). Ko se je po enem letu kmetovanja izkazal hvaležnega za dobroto sponzorstva, se je z družinico preselil sem v Stockton (120.000 preb.), kjer je kmalu dobil ugodno zaposlitev v veliki tovarni papirnice (Fibreboard). Ob lepih napredovanjih je vztrajal celih 25 let do upokojitve koncem minulega oktobra in mu je tovarna v znak priznanja za zvesto delo priredila lep poslovilni večer, kjer so mu izročili umetniško tozadevno diplomo.

Martin je delaven mož, po potrebi je mizar, tesar, zidar, mehanik in tudi spreten kuhar. Z mammo Rezko, ki je že v domovni službovala kot bolnišnica se-stra in ima sedaj lepo službo v porodnišnici v Dameron Hospital, Stockton, sta si ustvarila lep in prostoren dom, kjer je Bog spoštovan in sta kršćansko vzgojila lepo družino. Trem fantom se je pridružila še Kristina in njej sledil Marko, ki obiskuje tukajšnjo St. Mary's High-

school. Fantje in hčerka so pa že vsi odlično dovršili univerze; in je zanimivo, vsak si je izbral in absolvirati drugo, svoji stroki primerno. In se niso zadovoljili le z domačo University of Pacific, Stockton. Tako šolanje stane lepe denarje in so vsi že v osnovni farni šoli iskali primerne zaposlitve ter so vsake počitnice pridno delali, da so si tako v glavnem s pomočjo staršev omogočili drago študiranje. In tako so danes že v lepih položajih in dobrih službah. Tinče ima 31 let, je vietnamski veteran ter ima državno službo pri oskrbi letalstva. Toni (29 let) je elektronski fotoinženir v Raychem Comp., Menlo Park; Janko (27 let) je po končanem vojaškem roku na atomski podmornici sedaj instruktor na oddelku podmornic v Idaho Falls, Idaho. Kristina se je po končani univerzi v Chico, Cal., še izpopolnila v angleščini in ima že Master's Degree. Je že poročena in sta si z možem že ustanovila lasten dom. Fantje bratje se pa še razgledujejo, da se tudi oni primerno odločijo. Jim je lahko, ker so, kot že omenjeno, vsi na lepih položajih. Niso, kot je bil naš skupni praoče Adam, o katerem je v napitnici svoji nečakinji ob njeni poroki pred 55 leti govoril znani ljudski pesnik "Korinski" (Fr. Hribar):

"Ko je Bog Adama ustvaril, um in voljo mu podaril, pa ni veček srečen v raj, če je prav v najlepšem kraju. - Ko opažal je prirodo, videl tužno je usodo: jelen hodil je s košuto, petelinček s svojo puto; s kravo pasel se voliček in s kobilico konjiček. — In za-

vzdihnil je Adam: revež, jaz sem pa le sam. In ta vzdih je slišal dobri Bog; in da reši ga nadlog, da Adamu trdno spajne. In ko ima najlepše sanje, vzame rebro iz strani in iz njega Evo naredi. — Vstani, vzdrami se Adam, ker si tožil, da si sam, glej le to prelesto devo, vzem' si jo za ženo Evo."

(Sicer zelo preprosta, pa je vredna spomina.)

Vraničarjevi trije pa imajo kar lepo izbiro. Le — da se ne prenaagijo s to važno odločitvijo — "Dokler vaju smrt ne loči," bo govoril duhovnik pri poročnem oltarju — še odlašajo in jim je očetova hiša še vedno ljuba in draga. Tako so se vsi zbrali ob koncu minulega tedna, da skupno proslavijo očetovo 65-letnico in mu izrečejo hvaležne čestitke in so ga tudi primer-no obdarili. So vsi dobri pevci in fantje tudi izvrstni muzikanti na citre, kitaro in vijolino, kar so tudi Starčevi — vsem je dal dobro podlago že v zornih letih dobri "striček". In se jim je pridružil ob tem družinskem prazniku, da tudi skupno godujejo. Bilo je veselo "martinovanje", zlasti še, ko je tudi čestitke in voščila sorodnikov v domovini osebno prinesla tetka Mimi, ki je že za nekaj tednov na obisku pri Vraničarjevih.

Čestitkam in voščilom se pridružujemo tudi sorojaki in prijatelji z iskreno željo, da bi Vraničarjev ata Martin v sedanjem čvrstem zdravju in v ljubezni njegove družine užival vsaj še eno tretjino dosedanjih lepih let. Bog ga živi!

L. K.

VESTI IZ SLOVENIJE

Študentski domovi

Ljubljanski študentski domovi razpolagajo s 3085 posteljami. Študentsko naselje ima 13 domov z 2670 ležišči, od katerih je 110 postelj rezerviranih za tuje študente-stipendiste. Ostali prostori so po manjših domovih. Letos bi potrebovali najmanj še 1600 postelj. Vseh študentov v Ljubljani je 16.000. Večina jih mora poiskati sobe pri privatnikih.

Veliko razstavljalcev

Na letošnjem vinskem sejmu v Ljubljani je sodelovalo 378 razstavljalcev iz 25 držav in 771 vinskih vzorcev.

Jugoslavija je prejela 50 zlatih in 162 srebrnih odličij. Posebej so bile ocenjevane tudi žgane pijače. Razstave si je ogledalo preko 50.000 ljudi.

Novo mesto gradi športno dvorano

Velika športna dvorana, ki jo gradijo s pospešenim tempom, bo še letos sprejela prve goste. Namenjena je večjim športnim in kulturnim dogodkom. Sprejela bo lahko dva do tri tisoč gledalcev, odvisno od razporeditve sedežev.

Veliko alkoholikov

Po statističnih podatkih je v Sloveniji registriranih 80.000 kroničnih alkoholistov (tisti, ki ga redno uživajo in brez njega ne bi mogli živeti). V tisku se veliko piše o teh številkah in problemih, o armadi rahitčnih delavcev, o domovih za zdravljenje alkoholikov, o zavesti skupne odgovornosti in pomoči pa bolj malo in zato je tudi uspehov bolj malo.

V Sloveniji so umrli

28. oktobra: v Bistrici: Viktor Potočnik; v Mariboru: Milka Arko, roj. Bračič, Zdravko Obersnel; v Ljubljani: Peter Seifran, Vi-ljem Grobin, akademski slikar prof. Zoran Didek in Franc Tomšič;

na Vrhniki: Marija Hren; v Podgorju pri Kamniku: Marija Šlebir; v Lescach: Anton Iskra; v Celju: Adolf Berglez; na Radovici: župniški upravitelj v pokoju Vencoslav Vrtačnik; v Mavčicah: župnik v Mavčicah, bivši dekan v Kamniku, prof. Marko Mihelič;

29. oktobra:

v Ljubljani: Marija Dobrin, Mara Vrtovec, Marija Levart, roj. Fric; v Novem mestu: Karol Barbo-rič; v Sevnici: Franc Stojš;

30. oktobra:

v Ljubljani: Anton Šafarič, Jože Gerbec, Gabrijel Primožič, Jože Foršnar, Marija Lampič, roj. Turk, Mara Vovk, roj. Sirca; v Kamniku: Josip Breznik; v Smihelu pri Novem mestu: Franc Kump; v Krškem: Alojz Ašič; na Dvoru pri Polhovem Gradcu: Andrej Kozjek; v Zagorju: Lado Gregl; v Litiji: Heda Kunstler, roj. Kočvar;

na Ježici: Valentin Kušar; v Radečah: Jože Golob; 31. oktobra: v Ljubljani: Fani Havliček, roj. Perc, Maks Sever, France Urbas; na Dolu pri Hrastrniku: Matilda Savrič; v Vojniku: Adolf Kukovič; v Lokvi: Jožica Praprotnik, roj. Obrsnel; v Sentvidu: Marija Rotar; v Biljah pri Novi Gorici: Jožef Makuc.

Zadnje vesti

Za zadnje vesti iz Slovenije poslušajte v Clevelandu in okolici Slovensko radijsko uro "Pesmi in melodije iz lepe Slovenije" vsak večer od ponedeljka do petka na postaji WXEN-FM na 106.5 MC, katero vodita dr. Milan in ga. Barbara Pavlovič.

"Nobeden domobranec ni bil usmrčen brez sodbe, brez dokaza krivde."

KANSAS CITY, Kan. — Pahor-Rebulova knjiga "Edvard Kocbek, pričevalec našega časa", ki je izšla v Trstu, je res zadel v sršenje gnezdo. Komunisti v domovini so poslali na bojno polje svoje največje kanone in so začeli streljati na Kocbeka in Frankfurter Allgemeine Zeitung, Josip Vidmar, Tone Kebe, Jože Javoršek-Brejc in seveda tudi Ribičiča in naj-večjo komunistično trobento šetina. Res, naravnost komično je, kako mlatijo prazno slamo; še bolj pa, kako zvrtačo krivdo drug na drugega. Zamorci se pero, pa ostanejo črni, kot so bili prej. Ne maram se spuščati v njihovo polemiko, saj pa ni vredna besede. Zanimivo je le to, kako se skoraj vsi izogibljejo osrednje točke Kocbekovega priznanja: "Tako dolgo se ne bomo znebili preganjave in more, dokler javno ne priznamo svoje krivde, svoje velike krivde." Ta krivda je zverinski pokol domobrancev.

Fajfar v "Naših razgledih" in Jože Vidic v "Nedeljskem dnevniku" sta edina, ki javno priznata "kranje" domobrancev. Šnuderle se hinavsko ogne, rekoč: "Če se je to zgodilo, ne o-odobravam tega, a razumem, čeprav nisem prepričan, da bi se kak eventualni dogodek mogel imenovati pokol. "K Šnuderlu se bom vrnil pozneje.

Od vseh kanonov nosi krono Jože Vidic, ki se drzne zapisati v "Nedeljskem dnevniku" takole: "Kot pričevalec te dobe lahko rečem, da noben domobranec ni bil usmrčen brez sodbe, brez dokaza krivde. Ne postavlja se zato danes po tridesetih letih vprašanje, koliko domobrancev so vojaška sodišča obsodila na smrt."

Nimam tu namena opisovati smrti tisočev in tisočev, ki so jih komunisti morili širom po Sloveniji, moram pa omeniti nekaj primerov, kjer sem bil osebno navzoč in pozivam Jožeta Vidica ali Toneta Fajfarja, naj zanikata, če moreta, moje pričevanje.

Dne 19. septembra 1943 okrog polne je padel Turjak. Glede padca Turjaka naj omenim le eno. Franček Saje omenja v svoji knjigi "Belogardizem", da je Turjak zavzela Prešernova brigada. Ta trditve je največja laž. Turjaški borci so se predali zaradi težkega italijanskega topništva, katero je bombardiralo grad vse dopoldne ono septembarsko nedeljo. Tudi vsi tanki, ki so streljali na nas, so bili italijanski in pod italijanskim poveljstvom. Komunisti sami, brez italijanske pomoči, ne bi nikoli prišli v bližino gradu.

Pod težkim topovskim ognjem so se rušili zidovi. Pod vodstvom izdajalca Prajerja, gostilničarja pod Turjakom, je skupina komunistov zažgala del gradu, kjer je bila vsa naša municija. Vse je eksplodiralo in predaja se je začela. Kljub temu, da je bila vso jutro bela zastava na gradu, kljub temu, da je bila objubljena amnestija, so nas vse zvezali z žico in vrvmi. Tudi to delo so opravljali Italijani in se norčevali, da bodo naredili salame iz nas. Komunisti so nam samo kradli ure, denar, obleko itd.

V gradu je ostalo 36 ranjenec. Ko je Prešernova brigada vdrla v grad, so na kraju pobili vse ranjence s strelom v glavo. Vprašam Vidica: Kje je bilo vojaško sodišče, kakšna krivda jim je bila dokazana?

Zvezane so nas odpeljali na Marof poleg Turjaka; bilo nas je okrog 300; morali smo sestiti na livado in komunisti na konjih so začeli jahati po nas. Več je bilo ubitih. Vprašam Vidica: Kdo je bil njihov sodnik; kakšni so bili dokazi njihove krivde? Med temi so komunisti in Italijani igrali na harmoniko in divje pili in plesali.

Vse zmučene in pretepe ne nas privlekli v Velike Lašče na železniško postajo. Tam so nas natrpali v barake pod železniško postajo. Takoj so odbrali 14 fantov, med njimi je bil tudi dr. Ludvik Kožuh in brata Rožanca ter jih odpeljali v gozd nad železnico in jih tam ustrelili. Vidice: Kdo je bil njihov sodnik?

Vso noč so komunisti streljali v barake s strojnimi in več jih je bilo pobitih. Kdo je bil njihov sodnik?

Okrog polnoči so nas kot živino naložili na živinske vagone in odpeljali v Kočevje. Tam so nas zaprli v grajske celice; nekatere pa v šolo. V gradu je že bilo kakih 150 četnikov, ki so jih zajeli v Grčaricah nekaj dni prej. V gradu samem nas je bilo zaprtih kakih 180.

Preden vsaj na kratko opišem znani "Kočevski proces", naj omenim amnestijo, ki je bila podpisana od Franceta Rozmana, komandanta vseh komunističnih band, in od politkomisarja Borisa Kraigherja. "ker hočemo napraviti vse, da bi prepričali bratomorno vojno, ker vemo, da ste v svojih srcih ostali vedno Slovenci, nedvoumno izjavljamo: Nikomur se ne bo ničesar zgodilo. Svobodno bo lahko odšel na svoj dom ali se pridružil naši vojski." Ta amnestija je bila dana borcem v Grčaricah. Naj omenim tudi to, da so tudi Grčarice padle pod ognjem italijanskih topov in ne zaradi napada Šercerjeve, Tomšičeve in Gradnikove brigade.

Drugo, kar moram omeniti, je pisanje dr. Maksa Šnuderla v "Novem svetu" 1974 pod naslovom "Materijalno kazensko pravo v narodno-osvobodilni vojni Slovenije". Takole pove ta "odlični" pravnik:

"Sodni postopek kočevskega procesa je potekel po vseh splošnoveljavni načelih procesualnega prava. Sodišče je z vso objektivnostjo in natančnostjo razčistilo posamezne točke obtožbe, čeprav je moralo delati hitro radi grozeče nemške ofenzive in ni utegnulo uporabiti vsega dokaznega gradiva. Zato se sodba v mnogočem razlikuje od obtožnice. V pravnem pogledu je Kočevski proces s svojimi formalnimi garancijami procesualnih načel in po tehtnosti dokaznega materiala mejnik na razvojni poti našega pravnega reda na osvobojenem ozemlju."

Tako propaganda. Resnica je seveda drugačna. Predsednik "sodišča" je bil dr. Anton Kržišnik. Člani sodišča pa so bili: dr. Teodor Tominšek, Bojan Polak-Stenka, Andrej Cetinski-Lev (gojenec Skofovih zavodov v št. Vidu nad Ljubljano!), Ivan Puc-Don, in zapisnikar dr. Žiga Vodušek-Simen. Tožilec pa je bil Jernej Stante. Obtožence so "brani" trije pravniki, ki sploh niso imeli besede.

Ceprav je bilo na stotine zaprtih v Kočevju, so jih postavili pred "sodišče" samo 21. Kakšna so bila "splošnoveljavna načela procesualnega prava" — obve- jektivnost in natančnost", kot Šnuderle, naj navedem samo en primer:

Sodnik Kržišnik je poklical ime gospoda Toneta Šinkarja, ki je bil vojni kurat postojanke v Grčaricah. Obtožnica je bila, da je kralj ujet partizane s temi besedami: "V imenu peterih Kristusovih ran naj pogine partizan."

Kot prica je bila najprej poklicano neko dekle, terenka. Rekla je, da ni teh besed nikdar slišala. Jernej Stante se je nanjo silno jezil in ji rekel, zakaj je vendar prišla pričevati.

Stante je nato poklical drugo pričo nekega moškega, in ga vprašal, kako je gospod Šinkar pobijal partizane. Ponovil je besede: V imenu peterih... itd. Nato ga Stante vpraša: "Ali poznaš osebno morilca Šinkarja?"

Priča odgovori: "Še ponoči bi hudiča spoznal, nikar šele pri vseh teh lučih."

Stante: "Dobro, pokaži ga med obtoženci!"

Priča gre v dvorano, kjer je v prvi vrsti stalo 21 obtožencev. Precej časa jih ogleduje in končno pokaže gospoda Jaka Mavca. "Ne!" pravi Stante, "ta ni pravi; gotovo te luči motijo. Še enkrat poglej!"

Priča spet hodi pred vrsto obtožencev in končno pokaže enega od četnikov na drugem koncu vrste.

"Ne, tudi ta ni pravi!" pravi Stante. Nato ga Stante prime za roko in ga pelje k Šinkarju, rekoč: "Tale je, kajne?"

In prica: "Ja, to je tisti beli hudič."

Taka je bila identifikacija Šinkarja; taka so bila "splošnoveljavna načela procesualnega prava" na Kočevskem procesu.

17 jih je bilo obsojenih na smrt, 4 na prisilno delo.

Kaj pa drugi zaporniki; kdo jih je sodil?

Brez vsakega zaslišanja, brez vsake sodbe, brez vsakega sodnika so divjaško pomorili vse. Samo 54 nas je ostalo živih od vseh stotin. Vsako noč so prihajali v naše celice; iz vsake celice so poklicali nekaj imen na hodnik; tam so jih zvezali z žico za roke in posamezne pare z vrvjo; jih naložili na tovrstne avtomobile in jih odpeljali v Mozelj in jih tam postrelili. Vsako noč so to ponovili dvakrat ali trikrat. Kdo je to sodil, gospod Vidice?

Kdo je bil sodnik prisiljenega partizana, ki nam je neko noč prinesel v celico nekaj napol gnilih jabolk z grajskih vrtov? Zapazili so ga in na kraju samem ustrelili. Zupancič je bilo njegovo ime.

Le 54 nas je ostalo živih. Ker so se Nemci bližali Kočevju, so nas odpeljali v Grčarice in nas tam zaprli v župnišče. Ko smo prišli tja, smo opazili dolgo vrsto jetnikov, zvezane z vrvjo in žico, ki so jih peljali na morišče. Nekateri sem spoznal: p. Placid Grebenc, župnik Viktor Turk, Baraga. Vseh je bilo kakih 24. V gozdu za Grčaricami so si morali sami izkopati grob in vse so surovo pobili. Ko smo jih pozneje izkopali, smo videli kosti polomljene, lobanje razbite. Kdo je to sodil, gospod Vidice? Kakšna je bila njihova krivda?

Še isti dan so nas odpeljali v kočevske gozdove: Medvedjek. Predolgo bi bilo opisovanje tega strahotnega življenja in stradanja v mrazu in dežju brez vsake strehe in obleke. Naj omenim samo zadnje Vidicevo "sodišče". Prišlo je povelje od glavne komande, da nas morajo vse postreliti, ker so Nemci začeli ofenzivo proti Medvedjeku in smo jim mi jetniki samo "balast" pri njihovem pobegu. Po svojih zaupnikih med partizani smo izvedeli novico tega zadnjega "sodišča". Stirje smo pobegnili; vse druge pa so ustrelili.

To je bilo zadnje "sodišče".

Še isti dan so nas odpeljali v kočevske gozdove: Medvedjek. Predolgo bi bilo opisovanje tega strahotnega življenja in stradanja v mrazu in dežju brez vsake strehe in obleke. Naj omenim samo zadnje Vidicevo "sodišče". Prišlo je povelje od glavne komande, da nas morajo vse postreliti, ker so Nemci začeli ofenzivo proti Medvedjeku in smo jim mi jetniki samo "balast" pri njihovem pobegu. Po svojih zaupnikih med partizani smo izvedeli novico tega zadnjega "sodišča". Stirje smo pobegnili; vse druge pa so ustrelili.

To je bilo zadnje "sodišče".

Še isti dan so nas odpeljali v kočevske gozdove: Medvedjek. Predolgo bi bilo opisovanje tega strahotnega življenja in stradanja v mrazu in dežju brez vsake strehe in obleke. Naj omenim samo zadnje Vidicevo "sodišče". Prišlo je povelje od glavne komande, da nas morajo vse postreliti, ker so Nemci začeli ofenzivo proti Medvedjeku in smo jim mi jetniki samo "balast" pri njihovem pobegu. Po svojih zaupnikih med partizani smo izvedeli novico tega zadnjega "sodišča". Stirje smo pobegnili; vse druge pa so ustrelili.

Sodnik Kržišnik je poklical ime gospoda Toneta Šinkarja, ki je bil vojni kurat postojanke v Grčaricah. Obtožnica je bila, da je kralj ujet partizane s temi besedami: "V imenu peterih Kristusovih ran naj pogine partizan."

Kot prica je bila najprej poklicano neko dekle, terenka. Rekla je, da ni teh besed nikdar slišala. Jernej Stante se je nanjo silno jezil in ji rekel, zakaj je vendar prišla pričevati.

Stante je nato poklical drugo pričo nekega moškega, in ga vprašal, kako je gospod Šinkar pobijal partizane. Ponovil je besede: V imenu peterih... itd. Nato ga Stante vpraša: "Ali poznaš osebno morilca Šinkarja?"

KOLEDAR društvenih prireditev

NOVEMBER

21., 22., 23. — Zahvalni dnevi pri Sv. Vidu. Kosila, bazar, zabava.

23. — Bazar v Slovenskem narodnem domu na E. 80 St.

23. — Zahvalni festival pri Mariji Vnebovzeti.

29. — "Thanksgiving" kosilo in ples v Slovenskem narodnem domu na E. 80 St.

30. — Pevska skupina SZZ "Dawn" priredi koncert v SDD na Recher Avenue. Začetek ob 4. uhi.

DECEMBER

7. — Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ priredi ob 3. popoldne za svoje mladinsko članstvo božičnico v Slovenskem domu na Holmes Avenue.

7. — Moški zbor Slovan priredi koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. ob 4. popoldne.

7. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi miklavževanje v farnem avditoriju.

13. — Društvo sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ ima ob dveh popoldne v društveni sobi farnе dvorane pri Sv. Vidu božičnico za svoje mladinsko članstvo.

To so pričevanja pričevalca-očividca. Zato ponovno pozivam "pričevalca one dobe" Jožeta Vidica, naj zanika ta pričevanja in dokaže, da noben domobranec ni bil usmrčen brez sodbe, brez dokazov krivde", in kje so ona "vojaška sodišča", ki so sodila vse te nedolžne žrtve komunističnih morilcev. "Pričevalec one dobe"

dinsko članstvo.

31. — SDD na Recher Avenue priredi SILVESTROVANJE v svojih prostorih.

31. — SILVESTROVANJE v Slovenskem narodnem domu na E. 80 St.

31. — Slovenski delavski dom na 15335 Waterloo Rd. priredi Silvestrovanje.

JANUARY — 1976

10. — Slovenski športni klub priredi v Slovenskem domu na Holmes Avenue "ZIMSKI VEČER". Začetek ob 7. Igrajo "Veseli Slovenci".

18. — Pristavska noč v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue.

FEBRUAR

8. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi nedeljsko kosilo v avditoriju.

14. — Štajerski klub pripravi DOMAČE KOLINE v farni dvorani pri Sv. Vidu. Čisti dobicek bo razdeljen med bolne člane Kluba in Slovenski starostni dom na Neff Road.

28. — Dramatsko društvo Lilija priredi maškaradni ples na Holmes Ave. Igrajo Veseli Slovenci.

April — 1976

11. — Dramatsko društvo Lilija poda igro "Divji lovec" ob 3.30 pop. Slovenskem domu na Holmes Ave.

24. — DSPB Tabor priredi svoj pomladanski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.

MAJ

9. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi Materinsko proslavo v farnem avditoriju.

JUNIJ

20. — DSPB Tabor pripravi spominsko svečanost za pobile domobrance, četnike in druge žrtve komunistične revolucije na Slovenski pristavi.

24. - 27. — Poletni farni karneval pri Sv. Vidu.

OKTOBER

16. — DSPB Tabor priredi svoj jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.

NOV. — 1976

13. — Štajerski klub priredi svoje MARTINOVANJE v avditoriju pri Sv. Vidu.

ŽENSKI SVET

Oh, ta predpasnik!

Tudi doma smo rade čedne, da se nas razveseli smo, ko pride utrujen z dela, da smo v dobrem zgled otrokom, da nas nenaaden obisk ne najde neurejene in zapuščene.

Meni je pri gospodinjstvih opravih, posebno še pri kuhi v veliko pomoč predpasnik. Ob štedilniku se ne počutim dobro brez njega, kuhanje mi gre hitreje in lažje ob rok.

Predpasnik si najbrže znamo same sešiti, saj to ni nobena umetnost. Vesel mora biti, živahnih barv in vedno svež. Lepi so gladki predpasniki, obrobjeni s karirastim blagom ali okrašeni s kako aplikacijo. Poznamo različne kroje, za čez ramo, samo do pasu ali pa jopičaste predpasnike, ki se spredaj zapenjajo in segajo čez boka. Eno značilnost pa predpasnik mora imeti - žepe, ki nam prihranijo prenekateri korak.

Zelo praktični so predpasniki iz frotrastega blaga. Sešijemo si jih lahko iz starih, obrabljenih brisač. Frotrasti predpasniki imajo to dobro lastnost, da upijajo mokroto, so mehki in se prijetno nosijo, lepo perejo in jih ni treba likati.

Vesel predpasnik za dobro voljo in dobro kuho!

Paradižnik

"zdravilna rastlina"

V ljudskem zdravilstvu je bilo že zdavnaj znano, da paradižnik krepi zdravje. Zaradi njegovega krepilnega učinka so mu ljudje vzdeli razna domača imena: rajsko jabolko, paradajz, maslenika, ljubezensko sadje itd.

Prvi je južnoameriški paradižnik opisal leta 1554 botanik in zdravnik Mattioli, trajalo pa je še 300 let, predno se je ta "smrdljiva in strupena" rastlina uveljavila v Evropi. Danes je paradižnik v vsaki kuhinji nepogrešljiv, je pa tudi zdravilen.

Ni veliko sadežev, ki bi vsebovali toliko dragocenih snovi, kot jih ima paradižnik, predvsem veliko vitamina C. Paradižnik je priporočljiv pri slabokrvnosti, pri zvišanem krvnem pritisku, pri pomanjkanju železnega soka in seveda pri doraščajočih mladih ljudeh.

Če imate vrtiček in v njem paradižnikove rastline, potrgajte sedaj plodove, podaljšajte jim zorenje v hladni kleti ali hladnem prostoru, pa boste imeli domače sveže paradižnike še pozno v jesen.

Pehtranova potica

Iz pehtrana, ki je včasih rasel na vsakem slovenskem vrtu, lahko pripravimo razne močnate jedi, najbolj imenitna pa je slovenska sladica - pehtranova potica. Angleško ime za pehtran je "tarragon". V večjih živilskih trgovinah ga lahko kupimo posušenega v oddelku za začimbe. Ne mislite, da ta ni dober, po okusu in vonju skoro ne zaostaja za svežim.

Kako naredimo pehtranovo potico? Testo pripravimo kot običajno za potico. Vzhajane razvaljamo, namažemo z nadom, zvijemo, damo v model, kjer naj ponovno vzhaja in nato spečemo v pečici.

Za nadev pa umešamo neslano maslo s sladkorjem, dodamo kislo smetano, rumenjake in sneg ter sesekljani domači ali kupljen pehtran. Dober tek!

Mandeljne odstranjujemo le v sili

Bolezni dihal so pogostejše med otroki v industrijskih deželah

Bolezni dihal so čedalje pogostejše med majhnimi otroki in šolarji v industrijskih deželah. O tem so pred kratkim razpravljali specialisti iz 12 evropskih dežel, ki po zamisli SZO proučujejo vpliv okolja na dihalo.

Zdravniki, zbrani na rotterdamskem posvetu, so proučevali vrednost sedanjih metod in tehnik pri ugotavljanju, zdravljenju in nadzoru zdravstvenega stanja dihal pri otrocih. Pripravili so priporočila, ki naj preprečujejo nastanek kroničnih pljučnih bolezni.

V prihodnje bo treba posvečati pozornost vplivu škodljivega okolja, med drugim onesnaževanju z različnimi primesmi in tudi kajenju, katerega žrtve so otroci. Predvsem pa je treba krepiti odpornost otrok, so ugotavljali zdravniki.

Razen tega priporočajo doslednejše cepljenje proti rdečkam in gripi, da bi preprečili čedalje pogostejše bolezni dihal.

Še eno priporočilo: v nasprotju s prakso, ki je ponekod precej razširjena, naj bi mandeljne odstranjevali le v primerih, kadar je to nujno potrebno.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

Prijatelj's Pharmacy

St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4112 IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO AID FOR AGED PRESCRIPTIONS ZA OSTARELE

MALI OGLASI

V NAJEM

tri neopremljene sobe in kopalnica ljene na 1369 E. 53 St. Kličite 391-3863.

—(177)

V NAJEM

Štiri lepe sobe zgoraj in garažo. Starejši osebi ali dvema, zaželjena je vdova, 6710 Bonna Ave. Kličite 431-7445

SOBE SE ODDA

6. sob, furnez. Vse prenovljeno, zakoncema srednje starosti. prazno. Na 6523 Bonna Ave. zgoraj. Nič živali.

—(178)

NAPRODAJ

hiša za eno družino na E. 72 St. severno od St. Clair Ave. moderna kuhinja, parketni podi, dve kopalnici, plus prha in stranišče v veliki suhi kleti. 4½ zidane garaže, cementiran driveway. Cisto in v dobrem stanju. Cena zmerna, \$15,500. Kličite in dajte ponudbo po 5. uri 431-9362

—(177)

OVER 3 ACRES

For sale near AMLA farm on Kniffen Rd. five year old, 3 bedroom ranch, basement. New 30-x 22 detached garage. Just reduced to \$39,900.

YAKKEL REALTY

944-5440

(177)

FOR RENT

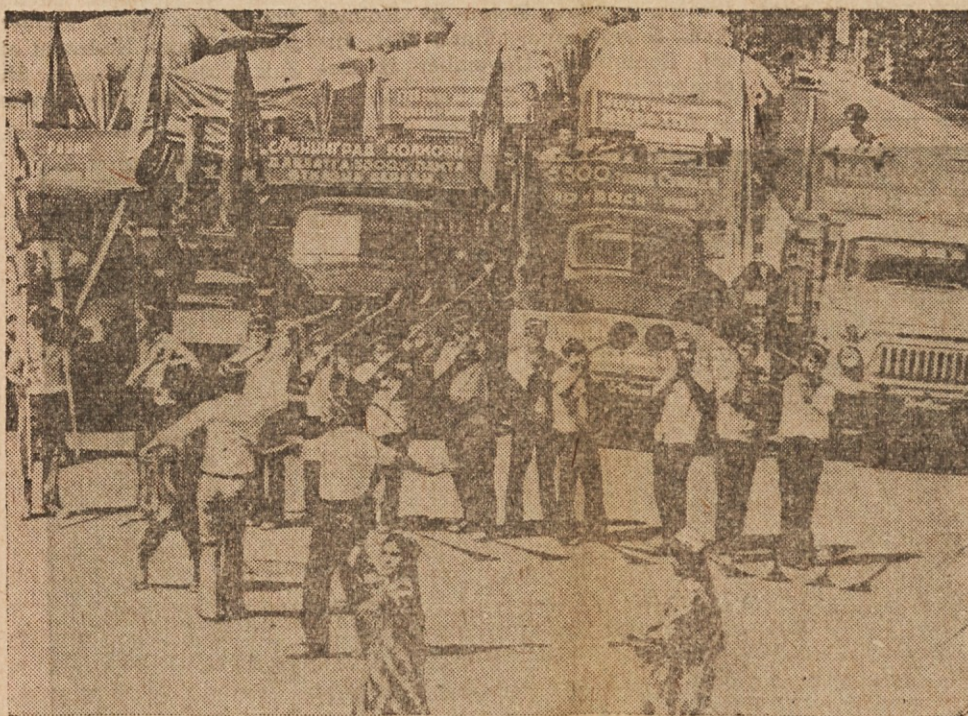
off Lake Shore Blvd. on E. 146 St. 4 rooms suite, down, \$115 per month. No pets. Couples only. Call 729-1155.

(177)

FOR SALE

beautiful modern brick bungalow, within walking distance of Our Lady of Perpetual Help church and school, north of blvd. 4 bedrooms, 2 up, 2 down, large kitchen with eating space. Double garage. High 30's. near Villa Angela school. 481-2353.

—(178)

POSEBNO SLAVJE — Na bombažni farmi v Uzbekistanu v Sovjetski Aziji plešejo, pojejo in igrajo ko pošiljajo prvo količino letošnjega bombažnega pridelka v predelovalnico.

JANEZ JALEN:

BOBRI Prva knjiga SAM

Zato pa dokaj več osoljenega mesa. In sveže divjačine so imeli doslej vedno na pretek. Mleko so pili kakor vodo. Kodrolaski je bilo to kaj po volji. Na kolišču Brkatega Soma se je morala včasih za nekaj požirkov mleka do grda spreti z debelo Redkozobu Šuko.

Spčetka se je Sinjeoka tudi malo teže sporazumela z Jezer-nikovimi. Sedaj je pa že kar skoraj tako govorila kakor oni sami. Malo se je pa družina nje privadila. Največ je bilo pa vredno, da je nihče ni gledal po strani, kakor sta jo doma Šuka in Karp. Vsi so jo imeli radi. Še preradi. Le to jim ni bilo všeč, da se je čimdalje bolj navezovala na najmlajšo hčer Sivega Volka, na Košata Jelko. Kodrolaska kar ni mogla razumeti, kako da Jezer-nikovci Jelke ne marajo, ko je vendar prikupna in prijazna in se ona z njo tako lepo pomeni.

Sinjeoki Kodrolaski je bilo najbolj všeč to, da je Košata Jelka vedno in vedno hotela govoriti o Velikem jezeru in o mostiščih in drevakih. Za vsako malo stvar se je zanimala. Prav posebno je pa rada poslušala, kadar ji je Kodrolaska pripovedovala o bratu, Ostrorogem Jeleni, ali pa o Urnem Sulcu, kateremu je bila ona namenjena za prvo ženo. O, Košata Jelka je dobro razumela njo, ki je še vedno rada mislila na svoj rodni kraj. Drugi so ji pa včasih celo malo nagajali, če je pripovedovala o mostiščih. Koliščarjem so kaj radi rekli zabarji. Naj bi že Karpu in Sulcu in Somu in Turu dajali tak pritkljaj. Ostrorogi ga pa prav gotovo ne zasluži. In Navihanec in Ris in Los in še marsikdo tudi ne.

Kodrolaska je stala pred kočami na otoku in mislila na Ostrorogega brata in na njegove. Kdo ve, če se posreči Jeleni sedaj, ko je jezero spet kopno, pripeljati Jezerno Rožo v svoje svetlo novo kolišče. Kdo ve? Vkljub lepoti, ki jo je zrla okrog sebe, si je Sinjeoka zaželela družine Košate Jelke. Govorili bi o Velikem jezeru in o številnih mostiščih. Da bi skoraj spet prišla —

Ce bi Kodrolaski ta hip kdo rekel, da Košata Jelke nikoli več ne bo k njej, bi bila huda nani. Seveda. Saj Sinjeoka ni mogla vedeti, da se Jelka prav ta čas pripravlja že na pot, da gre z očetom, Sivim Volkom, in njegovimi lovci v votlino na pobočje Gole gore. Da pa se z Gole gore popelje v drevaku po Dolgem potoku še naprej v Veliko jezero, prav na mostišče Tršatega Tura in se nikdar več ne vrne pod Snežne gore, tega pa Košata Jelka niti sama ni vedela.

Sonce se je nagnilo k zatonu. Sinjeoka Kodrolaska je še vedno stala na otoku sredi jezera med gorami. Nad njo se je pelo jasno nebo. Niti oblaka ni bilo več na njem. Zasneženi vrhovi

so pa pričeli rdeti v večerni zarji. Od Save sem je priletela jata rac. Spustila se je na jezero gladino. Sinjeoki se je zazdelo, kakor bi ji bili poznani ptici prinesli pozdrave raz kolišče v daljnem Velikem jezeru in od Ostrorogega in od njegovih in še od Jezerne Rože.

Pričelo se je mračiti. Počasi je odšla Sinjeoka Kodrolaska nazaj v kočjo. Tiho je sedla k ognjišču.

POMLADNO ZELENIJE

Jezero je spet oživel. Jate ptičev so se prepeljavale po vodi, brodirile po močvirjih in se pretalavale v spomladanskem soncu. Bregovi voda in mokrotne planjave so se pozlatile; zvezetela je kaluznica. Vrba je odgovarjala mačice in leska je razspala rumenkastorjavi cvetni prah. Ob robu goščav so ozelenela trave. Posulo jih je drobno cvetje. Razpustila sta se macesni in bukevi in za njima še drugo drevje. Od bregov jezera se je zelena pomlad vsak dan višje povzpela v hribe, dokler ni pregrnila vrhov. V Grintovcih in v daljnih Snežnih gorah so se pa še vedno bleščali snežni plazi.

Ob ograji na kolišču Tršatega Tura je stala Košata Jelka. Vetr se je poigraval z njeno sivkasto haljico in rdečkastimi lasmi. Držala se je za vrhnjo okroglico in gledala prek jezera proti skalnim Grintovcem daleč v ozadju. Zatožilo se ji je po domačih gorah, ki se pno koj za selišči visoko proti nebu. Vse življenje bi bila lahko ostala pod njimi, da se ni Ostrorogi Jelen zagledal v Jezerno Rožo. Ali pa, če bi si ne bil Udarni Jalen vzel za ženo otročje zaupljivo sestro Ostrorogega, Sinjeoko Kodrolasko. Udarnemu in Kodrolaski ne more prizadejati nič hudega več, zato se pa znosi nad Jezerom in Jelenom.

Črni vodni krokar kormoran je požrešno prirabil prav pod kolišče. Košata Jelka je zamahnila z obema rokama. Kormoran se je nemarno zadril, se dvignil iz vode in odletel proti goščavam onkraj preliva. Jelka se je spomnila zgodnjega pomladanskega dne, ko se je prvič približala kolišču Tršatega Tura.

Pot izpod Snežnih gora do skalne votline na prisočnem pobočju Gole gore je Košata Jelka zelo utrudila. Ni bila vajena napornih in dolgih pohodov. Zavidala je Sinjeoki, ki je isto daljavo prehodila pozimi ob visokem in zamrzlem snegu, ko so bili vsi prehodi zavržani. Ona pa se je morala prerivati skozi goščave in brodirati po močvirjih. In vrhu vsega je Kodrolaska vedela, da gre svojemu cilju na proti. Njo samo pa je ob vsakem koraku skrbelo, če se ji posreči postati prva žena na posebnem kolišču v zavetju Plešivce.

(Dalje prihodnjič)

in Ralph Godec. Zdravniki: dr. Anthony J. Perko, Dr. Wm. Jerle, in dr. F. Jeleric. — Seje so vsak mesec po kolekti v SND na 80. cesti. — Sprejema članstvo od rojstva do 60 let starosti. Bolniški assement 65c na mesec in plačuje \$7 bolniške podpore na teden, če je član bolan pet dni ali več. Rojaki v Newburghu, pristopite v društvo sv. Lovrenca.

DRUŠTVO SV. ANE ST. 150 KSKJ
Duhovni vodja Rev. Joseph Varga; predsednica Josephine Mulh; podpredsednica Frances Lindic; tajnica Josephine Winter, 3555 E. 80 St.; blagajničarka Laura Berdyck, zapisničarka Agnes Zagar. Nadzornice: Frances Lindich, Helen Krofi in Alice Arko; zastopnice za SND na 80. St.: Frances Lindich in Alice Arko; za S.N.D. na Maple Heights: Anna Kresovic, zastopnice za Ohio KSKJ Boosters in mladinsko dejavnost: Josephine Winter in Alice Arko; za Federacijo Frances Lindich in Josephine Winter. Zdravnik dr. Perko. — Seje so vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v SND na 80. cesti.

DRUŠTVO SV. MARIJE MAGDALENE, ST. 162 KSKJ
Sprejema članstvo od 16. do 60. leta. Nudi najnovejšo smrtninske certificate od \$1,000 do \$15,000; bolniška podpora je 14 tedensko. V mladinski oddelke se sprejema otroke od rojstva pa do 15 leta. — Odbor je letos sledeč: Duh. vodja Rev. Edward Pevec, preds. Marjanca Kuhar, podpreds. Frances Nemanich, taj. Mary Hochevar, 21241 Miller Ave., tel. 481-0728; blagajničarka Frances Macerol, zapisničarka Frances Novak. Nadzornice: Dorothy Srinisa, Anna Godlar, in Dolores Krause. Rediteljica Jennie Fenc. Zastop. za ženske in mlad. aktivnosti Frances Nemanich, Zastopnice za Ohio KSKJ Federacijo: Marjanca Kuhar, Antonia Turek, Frances Nemanich, Anna Godlar. — Zdravniki: vsi slovenski zdravniki. — Seje se vsrjšo vsako prvo sredo v mesecu v spodnjih prostorih šole sv. Vida ob 2. uri pop. Assement se pobira vsakega 25. v mesecu od 5.30 do 7.30 ure v dvorani pod cerkvijo sv. Vida.

DRUŠTVO SV. JOZEFA ST. 169 KSKJ
Častni duhovni vodja Rev. Matt Jager. Duhovni vodja Rev. Victor Tomc. Častni predsednik John Pedritz. Predsednik Eugene Kogovsek. Podpredsednik John Churney. Fin. taj. Frank Znidar, 15606 Holmes Ave., tel. 761-6362. Pomožna tajnica Daniella Znidar. Bol. taj. Mary Korosec PO 1-1642. Zapisničarka Mary Okicki. Blagajnik Louis Jarem. Nadzorniki: Joe Ferrer, Mary Schmoltz, Antonia Lamovec. Vratar: Frank Supanick. Zdravniki: Dr. Max Rak, Dr. Adolph Znidarsic, Dr. Anthony Speck ali svoj zdravnik. — Seje se vsrjšo vsak tretji četrtek v mesecu ob 8:00 zvečer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Assement se pobira pred sejo. od

DIREKTOR FBI C.M. Kelley daje sicer prednost boju proti glavnim mamilom, toda je proti ukinitvi prepovedi rabe marijuane.

7.30 to 8:00 ure ter 25. v mesecu v Slov. domu na Holmes, od 6. do 7:30 ure zvečer, če pa pade na nedeljo pa na 26. v mesecu. Društvo sprejema člane od rojstva do 50 leta urez zdravniške preiskave ter od 65c na mesec in plačuje \$7 bolniške podpore na teden, če je član bolan pet dni ali več. Rojaki v Newburghu, pristopite v društvo sv. Lovrenca.

DRUŠTVO PRESVETEGA SRCA JEZUSOVEGA ST. 172 KSKJ
Duhovni vodja Rev. Arthur Zanutić. Predsednica Theresa Lach. Podpredsednik John Hosta. Blagajnik Joseph H. Lach. Tajnica Ludmila Glavan, 13307 Puritas Ave., Cleveland, O. 44135, Tel. 941-0014.

Nadzorni odbor, Jože Melaher, Bogomir Glavan, France Tominc. Društveni zdravniki in za preiskavo novih kandidatov vsi slovenski zdravniki. — Seje vsako tretjo sredo v mesecu v Slovenskem narodnem domu na W. 130 St., ob 7. uri zvečer. — Pobiranje assementa vsako tretjo nedeljo od 10. do 12. cerkveni dvorani sv. Vidu (vhod od strani cerkve).

Društvo sprejema člane od rojstva pa do 60 leta. Imamo najmodernejše certifikate življenjske zavarovalnice plačljive 20 let v slučaju nesreče dvojna zavarovalnica, v slučaju onemoglosti, ki oprošča člana plačevanja posmrtninskega assementa — pri vsem tem je član upravičen do vseh ugodnosti pri društvu in Jednoti.

DRUŠTVO SV. KRISTINE ST. 219 KSKJ
Duhovni vodja: Rev. J. Celesnik; predsednik: Anton Tekavec; podpredsednik: Frank Drobnic; tajnica: Jennie Gustincic, 18500 Abby Ave., tel. KE 1-8325; blagajnik: Matt Tekavec; zapisničarka: Ana Debeljak; nadzorniki: Josephine Jevce, Jakob Gustincic, Helen Troha, poročevalka Helen Troha. Zastopnica za KSKJ dan Frank Drobnic, Jacob Gustincic. Zdravniki: Dr. Max Rak in vsi slovenski zdravniki. — Seje se vsrjšo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v šolski sobi sv. Kristine.

IMENIK DRUŠTVA KRISTUS KRALJ ST. 226 KSKJ
Duhovni vodja Rev. Jože Božnar. Predsednik Ulrich Lube. Podpredsednica Angela Lube. Tajnik Frank Segar, 251 E. 246 St., Euclid, O. 44123, Tel.: 261-2501. Častna tajnica Mary Zupančič. Blagajničarka Jean Gercar, 35001 Lake Shore Blvd. Tel. 946-6219. Zapisničarka Mary Semen. Tajnik bolniške podpore Frank Segar. Nadzorni odbor: Ivan Rigler, Lillian Hlabse in Eva Verderber. Zastopnik za klub v SND in delniških sej Ulrich Lube. Za zdravniški pregled vsi slovenski zdravniki. — Seje se vsrjšo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2h popoldne v SND na 6409 St. Clair Ave., staro poslopje soba št. 2.

Pobiranje assementa je pred in po sejah vsako drugo nedeljo v mesecu in pa 4-krat na leto na 25-tega v mesecu od 6. do 7.30 zv. in sicer sledeče mesece: Januarja, Aprila, Julija in Oktobra in to v SND 6409 St. Clair Ave. spodnja dvorana vhod spredaj. V slučaju, da pade 25ti v mesecu na soboto se pobira en dan prej. Ako pa pade 25ti na nedeljo se pobira en dan pozneje. Društvo sprejema nove člane od rojstva pa do 60tega leta starosti. Nudimo vam mnogovrstno zavarovanje in to po najbolj ugodnih pogojih. Za podrobnosti se z zaupanjem obrnite na tajnika društva.

Slovenska ženska zveza

SLOVENSKA ŽENSKA ZVEZA PODRUŽNICA ST. 10 SZZ
Duh. vodja Rev. Victor Tomc, Predsednica, Ann Markovic, podpredsednica Phyllis Attina tajnica in blagajničarka Sophie Magayna, 315 E. 284 St. Willowick, O. tel. 943-0645, zapisničarka Sophie Magayna. Nadzornice: Frances Zagar, Alice Struna. Sentinel Jennie Koren. Seje se vsrjšo vsaki drugi mesec ob 2. uri pop. druga nedelja v mesecu v Slov. Domu na Holmes Ave. Seje: Januar, Marc, Maj, Junij, September, November iz Decembra.

PODRUŽNICA ST. 14 SZZ
Duh. vodja Rev. Joseph Celesnik, predsednica Pauline Krall, podpredsednica Mary Strazisar, tajnica Vera Bajec, 19613 Chickasaw Ave. Cleveland, O. 44119, IV 1-7473; blag. Mary Iskra; zapisničarka Antonia Sustar; nadzornice: Mary Fakult, Frances Plut, Addie Humphreys. — Seje se vsrjšo vsaki prvi turek v mesecu v AJC na Recher Ave. ob 7:30 zvečer. — Poročevalke: Antonia Sustar in Antoinette Zabukovec. Zastopnice Klub društev: Mary Strazisar, Mary Iskra.

PODRUŽNICA ST. 25 SZZ
Duhovni vodja Rev. Rudolph A. Praznik, predsednica Mary Kolegar, podpredsednica Mary Otonicar, tajnica in blagajničarka Christine Zivoder, 1068 E. 67 St. 881-9816; zapisničarka Marie Telich; rediteljica Molly Deželan. Nadzorni odbor: Jennie Femec in Antonia Mihevc. Mladinska aktivnost: Ann Mayer. — Seje se vsrjšo vsako drugo nedeljo v mesecu pod cerkvijo ob 2:00 uri pop. Članice sprejemamo v mladinski oddelke takoj od rojstva, v odrasli oddelke pa od 14. do 58. leta starosti. Assement se pobira na vsaki seji in 25. v mesecu.

PODRUŽNICA ST. 32 SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE
Duhovni vodja Rev. Joseph Celesnik; predsednica Mary Bostian; podpredsednica Cecilia Znidar; blag. Alma Eppick, taj. Josephine Comenshek, 924 E. 223 St., 731-8698; zapisničarka Anna Tekavec. Nadzorniki: Marilyn Freck, Barbara Baron. — Seje tretjo sredo v mesecu v SDD, 20713 Recher Ave. ob 7. uri zvečer, izvzemši jan. feb. julij in avg.

PODRUŽNICA ST. 47 SZZ
Duhovni vodja Rev. Joseph Varga. Častna predsednica Terezija Bizjak, predsednica Jennie Gerk; podpreds. Mary Mundson; tajnica Jennie Pusev. 10724 Plymouth Ave. Garfield Hts., O., tel. 587-4230; blagajničarka Antonia Dolinar, za pismnikarce Jennie Praznik, nadzornice: Anne Kresovic, Anna Christofek in Stella Mahnick; zastopnice za vse SND: Anna Kresovic, namestnica Jennie Pusev. Seje so vsaki drugi mesec, začeni v januarja, marc, maj, avgust, oktober, decembra, na 2. nedeljo v mesecu ob 2:00 uri popoldne v SN. Domu, 5050 Stanley Ave., Maple Heights

Ameriška

Dobrodela Zveza

DRUŠTVO SV. ANE ST. 4 ADZ
Preds. Frances Okorn, podpredsednica Nettie Malnar, tajnica Jennie Suvak, 4208 Bluestone Rd., So. Euclid, O. 44121, tel. EV 2-5277, blagajničarka Josephine Orazem. Ambrozic, zapisničarka Frances Novak. Nadzornice: Marie Telic, Frances Kotnik, Frances Macerol. Rediteljica Antonia Mihevc. Mladinske aktivnosti: Nettie Malnar. — Seje se vsrjšo vsako drugo sredo v mesecu ob 7:30 v SND na St. Clair Ave. — Za preiskavo novega članstva vsi slovenski zdravniki.

DRUŠTVO NAPREDNI SLOVENCI ST. 5 ADZ

Predsednik Frank Stefe, podpredsednik Edward Skodlar, tajnik in blagajnik Raymond Anzick, 2099 Helmsdale Dr. Euclid, 44143, tel. 531-6320; zapisnikar Frank A. Turek. Nadzorni odbor: Edward Skodlar, John Nestor in Srečko Erzen. — Društvo zbora je vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri zjutraj v SND, soba št. 3 (staro poslopje), na St. Clair Ave.

SLOVENSKI DOM ST. 6 ADZ
Predsednik Henry Medved, podpredsednik Anton Yerak, taj. Sylvia Banko, 17301 East Park Dr., 481-7554; blagajničarka Catherine Medved, zapisničarka Ann Cecelic. Nadzor odbor: Jean Fabian, Harry Cecelic, Pauline Bostjancic. Zdravniki: vsi slovenski. — Seje se vsrjšo vsaki drugi turek v mesecu v Slovenskem društvenem domu, 20713 Recher Ave., ob 7:30 uri zvečer.

DRUŠTVO KRAS ST. 8 ADZ
Preds. Jožko Jerkič, podpreds. Louis Jerkič, taj. Mary Kobal, 19500 Lake Shore Blvd., tel. 531-6631, blag. Sophie Matuch. Zapis. - Jennie Kapel. Nadzorni odbor: Vida Zak, Joseph Skrabec, Shirley Jerkič. Youth Co-ordinator Joseph

Skrabec Vsi slovenski zdravniki. Seje so vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1:30 pop. v Slov. domu na Holmes Avenue.

DRUŠTVO GLAS CLEVELANDSKIH DELAVCEV ST. 9 ADZ

Predsednik Stanley Zihlerl, podpredsednik John Borsar, tajnik Andrew Champa, 1874 E. 225 St., tel.: IV 1-6437, blagajnik Robert Menart, zapisnikar Joseph Ponikvar; nadzorni odbor: Frank Ahlin, John Borsar, William Hochevar; reditelj Florijan Mocilnikar, vodnik mladinskih dejavnosti Mary Zihlerl, zastopnik za Slov. nar. dom John Borsar, za zdravniško preiskavo vsi slovenski zdravniki. — Seje se vsrjšo vsako prvo nedeljo v mesecu v Slovenskem narodnem Domu na St. Clair Ave. ob 9. uri dopoldan v starem poslopu.

DANICA ST. 11 ADZ

Predsed. Josephine Grdina, podpredsed. Rozi Zupančič, taj. in blag. Mary (Mimi) Turk, 23790 Effingham Blvd., Euclid, 44117, tel. 531-2948, zapis. Frances Zakrajsek, nadzornici Jo Levstik in Julia Zak, zastop. za SND in za Klub društev Mary Turk, zdravnik dr. A. Spech. Seje so vsaki drugi mesec na drugi turek ob 11. dopoldne v SND na St. Clair Ave. staro poslopje, soba št. 2.

DR. RIBNICA ST. 12 ADZ

Predsednik Joseph Okorn, podpredsednik Ivan Cendol, tajnik in blagajnik Joseph Ban, 1201 E. 168 St., 481-2246, zapisnikar Louis Mrhar, nadzorni odbor: Louis Mrhar, Frances Tavzel in Ivan Cendol. — Za pregled vsi slovenski zdravniki. Zastopniki: za konferenco SND Frank Virant, za Klub društev SND Ivan Cendol, za Društveni dom na Recher Ave., Joseph Fabjancic in Fanny Modic, za Slov. Nar. Citalnico Louis Mrhar, za Dom ostarelih na Neff Road Frank Plut. Seje so tretjo nedeljo januarja, aprila, julija, oktobra, decembra, ob 9:30 predpoldne v sobi št. 2, staro poslopje SND na St. Clair Ave. Pobira assement na 25. od 6 do 7:30 zvečer aprila, julija, oktobra in decembra.

COLLINWOODSKI SLOVENKE ST. 22 ADZ

Predsednica Stefi Koncila, podpreds. Alice Grosel, tajnik in blagajnik Frank Koncila, 1354 Clearaire, 481-6955; zapisničarka Mary Cernigoj. Nadzornice: Stefi Koncila, Alice Grosel, Millie Novak. Zdravniki: vsi slovenski zdravniki. Seje so vsako drugo sredo v mesecu ob 7. uri zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave., v spodnji dvorani.

DR. KRALJICA MIRU ST. 24 ADZ

Predsednica Agnes Zagar, podpredsednica Ann Perko, tajnica Alice Arko, 3562 E. 80 St., 341-7540, blagajničarka Agnes Zagar, zapisničarka Mary Prosen, nadzornice: Josephine Winter, Mary Prosen, Theresa Janezic. Seje so vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 1:30 pop. v Slov. nar. domu na E. 80 St.

DRUŠTVO SV. CECILIE ST. 37 ADZ

Predsednica Nettie Zarnick, podpredsednica Anna Zalar, tajnica in blagajničarka Catherine Tominc, 1160 Addison Rd. 391-0282; zapisničarka Marie Bond. Nadzorni odbor: Mary Otonicar, Julia Gerchar in Ernestine Jevce. Vsi slovenski zdravniki. Seje se vsrjšo vsaki tretji turek v mesecu ob 7:30 zvečer v šoli sv. Vida.

DR. NAŠ DOM ST. 50 ADZ

Predsed. Antonia Stokar, podpredsednica Josephine Lea, tajnica in zapisničarka Jennie Pugely, 10724 Plymouth Ave., Garfield Hts. 44125, 587-4230; blag. Antonia Dolinar. Nadzorni odbor: predsednica Jo Lea, Christine Szendel, Frank Tomažič. Zdravniki: vsi priznani zdravniki. Zastopniki: za SND na 80 St. Antonia Stokar in Jennie Pugely, za SDD na Prince Ave. Jennie Pugely; za SND v Maple Hts. Antonia Stokar. — Seje se vsrjšo vsaki drugi mesec 3. nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. na v S.N. Domu, 5050 Stanley Ave., Maple Heights.

Katoliški borštarnari

DVOR BARAGA ST. 1317, REDA KATOLIŠKIH BORŠTARJEV

Duhovni vodja Rev. Rudolph A. Praznik, Nadborštinar, Rudolph A. Massera, Podborštinar John J. Hocevar, Bivši borštinar Fred Sternisa, Tajnik-zapisnikar Alphonse A. Germ - 1033 Yellowstone Rd. - 381-3958, Finančni tajnik Anthony J. Urbas - 1226 Norwood Rd. - 881-1031, Blagajnik Rudolph V. Germ, Nadzorniki: Frank J. Kolenc - Albert Marolt - Frank J. Bisjak, Bolniški nadzornik James J. Hocevar - 17805 Lake Shore Blvd., Apt. 208 - 481-8923, Mladinski nadzornik Angelo Vogrig, Govornik Anthony Vidmar, Spreveditelja James J. Hocevar - John Persin, Vratarja Joseph V. Hocevar - James J. Pavlik, Zdravniki Dr. Anthony F. Spech - Lawrence B. Ogrinc, Vpisovalce novih članov Frank J. Prijatelj - Tel. 845-4440.

Društvo zbora vsak tretji Petek v mesecu ob 8:00 zvečer v Social Room, auditoriju St. Vida. Assement se pobira ob 6:30 naprej na večer seje.

Ameriška bratska zveza

NAPREDEK ST. 132 ABZ

Predsednik John Tanko, 181 E. 264 St., Euclid, O. 732-8930, podpredsednik Charles Delsanter, taj. Virginia Braddock, 20290 Blackfoot Euclid, Ohio 481-5810, zapisničarka Mary Golob, blag. Rose Intihar. Nadzorniki: Milan Ulyan, Freida Miller in Sylvia A. Tanko. Katerikoli zdravnik po volji člana. Assement se pobira vsakega 25. v mesecu, od 5:30 do 7:30 če pa je na soboto ali nedelja, se pobira na naslednji ponedeljek zvečer. Seje so vsaki drugi ponedeljek v mesecu ob 7:30 zvečer v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue.

Za vsakovrstna tiskarska dela

se priporoča

TISKARNA AMERIŠKE DOMOVINE

6117 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

tel. HE 1-0628

TRGOVSKA IN PRIVATNA NAZNANILA

Vse tiskovine za društvene prireditve:

okrožnice, sporedi, vstopnice, listki za nakup okrepčil.

Spominske podobice in osmrtnice.

Najlepša izdelava - Prvovrsten papir - Hitra postrežba

NAROČAJTE TISKOVINE PRI NAS!

TRGOVSKE TISKOVINE - PRIVATNE TISKOVINE

Imenik raznih društev

Ameriška Slovenska Katoliška Jednota

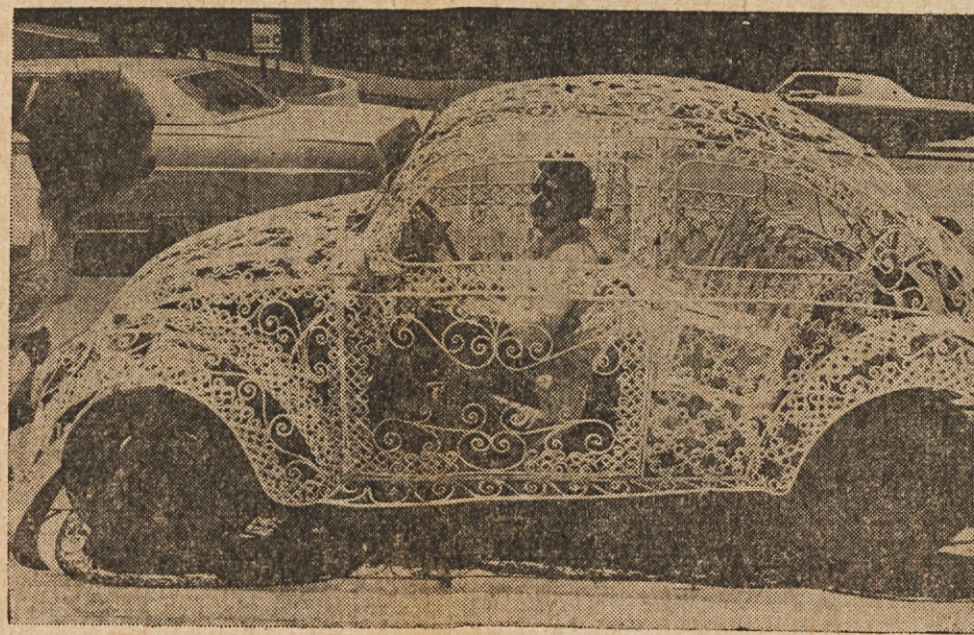
DRUŠTVO SV. VIDA ST. 25 KSKJ

Duhovni vodja Rev. Rudolph Praznik, predsednik Joseph Baskovic, podpreds. Ernest Racic; tajnik Albin Orehek, 18144 Lake Sh. Blvd., tel. 481-1481; zapis. Frank Zupancic; blagajnik John Turek. Nadzorniki: John Hocevar, Joseph Hocevar, vrtar A. J. Fortuna. Vodja atletike in mladinskih aktivnosti John J. Polz. Za pregledovanje novega članstva vsi slovenski zdravniki.

Društvo zbora je vsak prvi turek v mesecu v šoli sv. Vida ob 7:30 zvečer. Mesečni assement se prične

pobirati ob 7:00 pred sejo in 25. v mesecu ob 6. do 8. ure zvečer v društveni dvorani. V slučaju bolezn ali naj se bolnik javi pri tajniku, ta dobi zdravniški list in kart.

DR. SV. LOVRENCA ST. 63 KSKJ
Duhovni vodja Rev. Joseph Varga predsednik Joseph Fortuna podpred. Ray Habian tajnik Ralph Godec, 847 E. Hillsdale, 524-5201; zapisnikar Charles Virant; blagajnik Josip W. Kovach, nadzorniki: Joseph Fortuna in Charles Virant, James Weir. Zastavonoša Joseph W. Kovach. Zastopnika za SND na 80. St.: J. W. Kovach in Ralph Godec. Zastopnik za SND Maple Hts.: J. W. Kovach. Zastopniki za atletiko in booster club: Joseph W. Kovach

POSEBEJ OKRAŠEN — Ramiro Cortez iz San Joseja v Kaliforniji je svoj Volkswagen okrasil s posebno železno prevleko, ki so mu jo napravili v Mehiki.